

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันพุธที่ 9 พฤศจิกายน 2565 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควรและเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม

(ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

1. รับทราบเรื่องการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยนายวันชัย ปริญญาศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคพลังประชาชนฯ ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2565 และนายจิรวุฒิ อรรถกานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2565 เป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของนายวันชัย ปริญญาศิริ และนายจิรวุฒิ อรรถกานนท์ สิ้นสุดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 101 (3) นั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัจจุบันเท่าที่มีอยู่และปฏิบัติหน้าที่ได้คือ 475 คน องค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งคือ 238 คน

2. สืบต่าห์หน้าจะงดการประชุม สืบต่าห์หลังจากนั้นขออนุญาตประชุมเพิ่มในวันศุกร์

ประธานฯ ขอความร่วมมือสมาชิกฯ นัดประชุมเพิ่มเติม ในวันศุกร์ที่ 25 พฤศจิกายน 2565 เพื่อพิจารณารายงานที่กรมการพิจารณาเสร็จแล้ว หลังจากนั้นจะหารือร่วมกับผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และผู้ควบคุมเสียงคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) และคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน) เพื่อนัดวันประชุมเพิ่มเติมในคราวต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

(3) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

เรื่องທີ່ประชุมเห็นชอบให้เลื่อนขึ้นมาพิจารณาก่อน

1. พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2565 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เสนอพระราชกำหนด ดังนี้ ด้วยได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2565 เป็นกฎหมายแล้ว ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ จึงขอเสนอพระราชกำหนดดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

จากสถานการณ์เศรษฐกิจ และสถานการณ์น้ำมันโลกในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหลายประการ ทั้งการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด - 19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ ทำให้กองทุนน้ำมันต้องอุดหนุน เพื่อเข้าช่วยเหลือลดค่าใช้จ่าย ค่าครองชีพของประชาชน จนปัจจุบันสถานะของกองทุนน้ำมันฯ ติดลบกว่า 130,000 ล้านบาท ซึ่งยังคงอุดหนุนเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนมากนัก โดยควบคุมราคาน้ำมันไว้ไม่ให้เกิน 35 บาทต่อลิตร หากไม่อุดหนุนจะอยู่ที่ 38 - 39 บาทต่อลิตร และควบคุมราคาก๊าซหุงต้มไม่เกิน 400 บาท หากไม่อุดหนุนก็จะอยู่ที่ 592 บาท นอกจากนี้ยังมีสงครามระหว่างประเทศรัสเซียและยูเครนที่ทำให้เกิดวิกฤตซ้อนวิกฤต และปัจจุบันสถานการณ์โลกยังไม่คลี่คลาย ทำให้สถานการณ์ติดลบไปเรื่อย ๆ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด กองทุนน้ำมันยังต้องรักษาเสถียรภาพในระดับราคาที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องเสริมสภาพคล่องอย่างเร่งด่วน เพื่อเพิ่มความมั่นใจต่อการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ซึ่งการค้ำประกันเงินกู้ของกระทรวงการคลัง เป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจต่อสถาบันการเงินที่จะอนุมัติเงินกู้ให้กับกองทุนน้ำมัน ตลอดจนเป็นการเสริมสภาพคล่องและให้ระบบเศรษฐกิจสามารถฟื้นตัว ขณะที่แผนชำระหนี้ในทางกองทุนน้ำมันได้วางแนวทางไว้แล้ว

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลกปรับตัวขึ้นอย่างรวดเร็วจนเป็นวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอันกระทบโดยตรงต่อภาวะการครองชีพและการดำรงชีพของประชาชนทั่วประเทศ และกระทบต่อการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจำเป็นต้องกู้เงินอย่างเร่งด่วนเพื่อนำมาใช้ในการรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง แต่โดยที่กระทรวงการคลังไม่อาจค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ในห้วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสามารถกู้เงินเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินให้แก่กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ซึ่งเป็นการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวให้บรรเทาเบาบางลง อันเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศจึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 172 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกำหนดนี้เรียกว่า "พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2565"

มาตรา 2 พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ามีความจำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินด้านน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเกิดขึ้นและสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีความจำเป็นโดยเร่งด่วนที่จะต้องกู้ยืมเงินเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ดังกล่าว และกระทรวงการคลังเห็นสมควรเข้าค้ำประกันการชำระหนี้รายนั้น กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีอาจค้ำประกันการชำระหนี้ดังกล่าวครั้งเดียวหรือหลายครั้งได้ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะโดยมีให้นำมาตรา 19 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 มาใช้บังคับแก่การค้ำประกันดังกล่าว

การค้ำประกันตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้เฉพาะที่ลงนามในหนังสือหรือสัญญาค้ำประกันภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และต้องมีวงเงินรวมไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นล้านบาท

ในกรณีที่กระทรวงการคลังต้องชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งในฐานะผู้ค้ำประกัน ให้สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีหน้าที่ชำระคืนให้แก่กระทรวงการคลังจนครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

สมาชิกฯ อภิปรายไม่เห็นด้วยกับพระราชกำหนดฉบับนี้ โดยให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็น ดังนี้ เนื่องจากรัฐบาลบริหารงานด้านพลังงานผิดพลาด นโยบายการใช้พลังงานไม่มีความชัดเจน รัฐบาลต้องตั้งใจแก้ไขปัญหาด้านพลังงานให้จริงจังมากกว่านี้ ที่ผ่านมามีปัญหาราคาน้ำมันแพง เพราะค่าการตลาดที่แพง จนทำให้ต้องใช้เงินจากกองทุนน้ำมันมาอุดหนุน มาตรการการลดค่าการกลั่นยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ ปัญหาน้ำมันแพง ค่าไฟฟ้าแพง สาเหตุมาจากการที่รัฐบาลบริหารผิดพลาด การช่วยเหลือประชาชนเป็นเรื่องที่ดี แต่ควรช่วยเหลือเฉพาะกลุ่ม การอุดหนุนน้ำมันดีเซล ควรอุดหนุนในกลุ่มที่ใช้ น้ำมันดีเซลซึ่งเป็นผู้มีรายได้ต่ำหรือรายได้ปานกลาง กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรกรรม หรือรถรับจ้าง แต่ไม่ควรอุดหนุนในกลุ่มที่ใช้รถยนต์ราคาแพงซึ่งใช้น้ำมันดีเซล

การกู้เงินครั้งนี้จะทำให้เกิดภาระกับลูกหลานในอนาคต ประชาชนจะเดือดร้อนหากไม่สามารถหาเงินมาใช้คืนได้ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้ มีอย่างไรบ้าง มีวิธีการกู้

อย่างไร ดอกเบี้ยจำนวนเท่าใด จำนวนเงินกู้ทั้งหมดเป็นจำนวนเท่าใด รัฐบาลจะต้องมีแผนการใช้จ่ายเงิน และแผนการใช้นี้อย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้ประชาชนรับภาระไม่ว่าจะเป็นการเก็บภาษี และราคาน้ำมันที่แพง หากไม่สามารถหาเงินได้ ทั้งนี้ หากรัฐบาลรู้ล่วงหน้าถึงวิกฤตนี้และมีความจำเป็นต้องหาเงินมาอุดหนุนกองทุนน้ำมัน ควรออกเป็นพระราชบัญญัติเพื่อลดการกู้เงิน เพราะการกู้เงินด้วยการออกเป็นพระราชกำหนด จะกลายเป็นภาระของประชาชนทุกคนในประเทศ จึงไม่อาจเห็นด้วยกับพระราชกำหนดนี้ได้ นอกจากนี้ พระราชกำหนดฉบับนี้จะส่งผลกระทบต่อและสร้างภาระให้กับประชาชนในอนาคต รัฐบาลควรหาแนวทางในการบริหารจัดการด้านพลังงานใหม่ ลดการก่อกำแพงให้กับประเทศ และหาแหล่งพลังงานใหม่ ๆ ภายในประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นแหล่งพลังงานในประเทศ และควรควบคุมอัตราดอกเบี้ยเงินเข้ากองทุนเพื่อรองรับวิกฤตราคาน้ำมันแพง แทนการกู้เงิน หามาตรการแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันแพงให้กับประชาชน หาแนวทางในการหารายได้ให้กับประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บภาษีลาภลอย เพื่อนำเงินมาอุดหนุนกองทุนน้ำมัน ตลอดจนรายละเอียดรายได้จากภาษีสรรพสามิตที่เก็บได้ รัฐบาลได้นำไปใช้จ่ายในโครงการอะไรบ้าง

สมาชิกฯ อภิปรายสนับสนุน โดยให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต ในประเด็น ดังนี้ รัฐบาลจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินในการพยุงราคาน้ำมันเพื่อช่วยเหลือประชาชนทุกกลุ่ม และทำให้ราคาน้ำมันถูกลง การบริหารจัดการน้ำมันของรัฐบาลมาถูกทางแล้ว เพราะการทำให้ราคาน้ำมันมีเสถียรภาพจะทำให้ภาคการขนส่ง และภาคการเกษตรกรรมมีต้นทุนการผลิตต่ำ สามารถตั้งราคาสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชน และต้องทำให้กองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงมีเงินเหลือให้มากขึ้น ตลอดจนประชาชนต้องได้น้ำมันในราคาถูก

นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ตอบชี้แจงว่า กองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงมีหลักการในการดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพของราคาน้ำมันและก๊าซหุงต้มเพื่อไม่ให้เป็นภาระกับภาคประชาชน สภาพคล่องที่ยังขาดและติดลบอยู่จำนวนมาก เนื่องจากระยะเวลาสองถึงสามปีที่ผ่านมา มีการนำเงินไปช่วยเหลือด้านก๊าซหุงต้ม ด้วยการตรึงราคาก๊าซหุงต้มขนาด 15 กิโลกรัม ราคาถังละ 318 บาท เพื่อช่วยเหลือภาคประชาชนในยามที่เกิดภาวะวิกฤตโควิด - 19 คำถามที่ว่าทำไมเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงให้มากขึ้น ถ้าหากทราบว่าในอนาคตจะเกิดอะไรขึ้นก็จะดำเนินการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงให้มากขึ้น แต่เพราะช่วงเวลาที่เกิดวิกฤตโควิด - 19 ประชาชนต้องประสบกับความยากลำบากอยู่แล้ว จึงไม่อาจเพิ่มภาระด้วยการเก็บเงินชดเชยเข้ากองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงโดยปล่อยให้ราคาน้ำมันเชื่อเพลิงสูงขึ้นได้ และในปี 2564 เป็นช่วงฟื้นตัวทำให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกสูงขึ้น ค่าน้ำมันดิบสูงขึ้น แต่ประเทศไทยยังอยู่ในช่วงยากลำบาก กองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงจึงเข้ามาดูแลเรื่องน้ำมันเชื่อเพลิงอีกครั้ง โดยตรึงราคาไม่ให้เกิน 30 บาท ราคาก๊าซหุงต้มยังคงอยู่ที่ราคา 318 บาทเหมือนเดิม และในปี 2565 เกิดปัญหาจากวิกฤตสงครามระหว่างประเทศรัสเซียและยูเครน ทำให้ราคาน้ำมันแพงขึ้นทุกระดับ กองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงจึงยังติดลบอยู่ รัฐบาลได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการกู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ และทำงานร่วมกับกระทรวงการคลังอย่างใกล้ชิด รวมทั้งได้พยายามหาแนวทางอื่น ๆ มาแก้ปัญหาดังกล่าว แต่สถาบันการเงินยังคงกังวลเรื่องการฟื้นตัวของประเทศ สามารถปล่อยกู้ได้ แต่ต้องเป็นการกู้เงินเพื่อสร้างสภาพคล่องเพราะ

เป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ที่ราคาน้ำมันขึ้นสูง ที่ไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์ของโลกนี้ ความจำเป็นและความเร่งด่วนในการกู้เงินด้วยการออกพระราชกำหนดฉบับนี้

สำหรับสาเหตุที่ธนาคารของรัฐไม่ให้สินเชื่อ เนื่องจากเป็นเรื่องกฎเกณฑ์ของธนาคารที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งดูแลเรื่องการปล่อยสินเชื่อ และมีข้อเสนอที่ค่อนข้างมีความยุ่งยากพอสมควร นอกจากนี้ ธนาคารของรัฐยังมีความจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อไปช่วยเหลือประชาชน จึงหลีกเลี่ยงและพยายามหาทางอื่นโดยใช้เงื่อนไขที่เรียกว่าผ่อนปรนได้ เพื่อให้ธนาคารหรือกระทรวงการคลังสามารถอุดหนุนได้ รัฐไม่ต้องการให้มีการค้าประกันหนี้โดยเร็ว ซึ่งทางเลือกสุดท้ายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนที่กระโดดขึ้นเร็วมากในช่วงไตรมาสสอง ไตรมาสสาม จึงจำเป็นต้องเลือกใช้มาตรการสุดท้ายคือการออกพระราชกำหนด

ส่วนโรงกลั่นน้ำมันเป็นตลาดเสรีและเป็นสินค้าควบคุม ต้องสอบถามราคาต้นทุนที่แท้จริงจากกระทรวงพาณิชย์ด้วย โดยกระทรวงการคลังให้คำตอบว่า เป็นการค้าเสรีแต่ไม่สามารถให้คำตอบเรื่องค่าการกลั่นได้ และที่ผ่านมาค่าการกลั่นสูงขึ้นจริงแต่ตอนนี้อ่อนตัวลงมาในช่วงวิกฤตโควิด - 19 นอกจากนี้การออกพระราชกำหนดครั้งนี้ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติหนี้สาธารณะใด ๆ มีการคืนเงินตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 ให้กับกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน มีมาตรการลดอัตราภาษีสรรพสามิตเพื่อช่วยเหลือกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ดูแลประชาชนและประคับประคองเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถเดินหน้าต่อไปได้

สำหรับประเด็นนโยบายเรื่องของพลังงานสะอาด มีอยู่ในแผนพลังงานชาติ แต่ประเทศไทยยังจำเป็นต้องมีการนำเข้าพลังงาน ถึงแม้จะมีแหล่งก๊าซธรรมชาติแล้วก็ตาม มีการนำเข้าน้ำมันจำนวนมาก มีแนวโน้มที่จะใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเพื่อทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล และเพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนในอนาคต ไม่ให้เป็นข้อกีดกันทางการค้า จึงจำเป็นต้องลดสิ่งเหล่านี้ ทั้งนี้ ทิศทางของนายกรัฐมนตรีชัดเจนว่าประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ. 2050 โดยมีมาตรการลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน แก้ไขปัญหาวิกฤตพลังงาน การใช้พลังงานทดแทนอื่นและพลังงานสะอาดมากขึ้น รวมถึงการเก็บกักคาร์บอนไดออกไซด์และการใช้ก๊าซไฮโดรเจน เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ

นายกุลิศ สมบัติศิริ ปลัดกระทรวงพลังงาน ตอบชี้แจง ประเด็นการจัดเก็บเงินค่าการกลั่นจากโรงกลั่นน้ำมัน ดังนี้ กระทรวงพลังงานมีแนวคิดที่จะจัดเก็บเงินจากโรงกลั่นน้ำมันในช่วงที่ค่าการกลั่นสูงกว่าค่าเฉลี่ยในภาวะปกติ แต่เนื่องจากไม่เคยมีการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในลักษณะนี้มาก่อน กระทรวงพลังงานจึงได้หารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีอำนาจเรียกเก็บเงินส่วนต่างของค่าการกลั่นน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลจากโรงกลั่น แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบการบริหารนโยบายกองทุนที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นผู้กำหนด อย่างไรก็ตาม ในการจัดเก็บดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อสังเกตว่า ตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2562 ไม่มีบทบัญญัติในการห้ามปรับเพิ่ม หรือชะลอการปรับลดราคาขายส่ง ราคาหน้าโรงกลั่น ตามภาระการจ่ายเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ถูกเรียก

เก็บเพิ่ม เมื่อโรงกลั่นถูกเรียกเก็บเงินส่วนค่าการกลั่นเพิ่มเติมเข้ามาที่กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โรงกลั่นก็สามารถเพิ่มราคาการขายได้ ซึ่งจะตกเป็นภาระของประชาชน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าการกลั่นในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ลดลงมาอยู่ที่ราคาประมาณ 2 – 3 บาท จากที่เคยสูงถึง 5 บาท จึงยังไม่ดำเนินการมาตรการดังกล่าว แต่ถ้าค่าการกลั่นกลับไปสูงอย่างต่อเนื่องอีก กระทรวงพลังงานจะเตรียมมาตรการและหลักเกณฑ์ล่วงหน้าเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ จัดเก็บค่าการกลั่นอย่างเป็นทางการต่อไป ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบชี้แจงมา

ที่ประชุมมีมติอนุมัติพระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้าประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2565 ด้วยคะแนน 239 เสียง

2. ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (เลื่อนตามที่ที่ประชุมเห็นชอบในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 2 พฤศจิกายน 2565)

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เสนอหลักการ ดังนี้ ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วนดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา 79 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร

เหตุผล โดยที่ประเทศไทยมีพันธกรณีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรแบบร้องขอตามความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร และความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี และมีพันธกรณีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติ ตามความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิก Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development) อันมีผลผูกพันให้ประเทศไทยในฐานะสมาชิกต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินกับคู่สัญญาตามความตกลงดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อผูกพันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ (หมวด 1)

1) กำหนดกรอบในการใช้บังคับสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามการร้องขอสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาภายใต้ความตกลง (ร่างมาตรา 8)

2) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาคำร้องขอข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา (ร่างมาตรา 9)

3) กำหนดเหตุในการปฏิเสธคำร้องขอข้อมูล (ร่างมาตรา 10)

4) กำหนดขั้นตอนในการพิจารณาคำร้องขอในการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยพิจารณาคำร้องขอข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา โดยพิจารณาว่าข้อมูลดังกล่าวคาดหมายได้ว่าเกี่ยวข้อง (foreseeably relevant) หรือไม่ และมีเหตุในการปฏิเสธหรือไม่ ซึ่งหากได้ข้อมูลครบถ้วนและไม่มีเหตุปฏิเสธ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยสามารถแจ้งให้อธิบดีกรมสรรพากรดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อนำไปแลกเปลี่ยนกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาได้ แต่หากเป็นกรณีที่เข้าเหตุปฏิเสธ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยต้องแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาพร้อมทั้งเหตุในการปฏิเสธดังกล่าว (ร่างมาตรา 11 และร่างมาตรา 12)

2. การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ (หมวด 2)

1) กำหนดกรอบของการบังคับใช้ของหมวดนี้ โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยมีอำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติซึ่งข้อมูลของบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานที่ได้รับมาจากผู้มีหน้าที่รายงาน กับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา โดยข้อมูลที่จะแลกเปลี่ยนกับคู่สัญญาใดต้องเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ต้องถูกรายงานซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญานั้น (ร่างมาตรา 14)

2) กำหนดผู้มีหน้าที่รายงาน ซึ่งประกอบด้วย (1) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน (2) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (3) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น (4) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต (5) ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (6) ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา (7) ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515 (8) ทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน และ (9) บุคคลอื่นใดซึ่งมีข้อมูลบัญชีทางการเงินตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยผู้มีหน้าที่รายงานต้องมีลักษณะหรือการให้บริการหรือทำธุรกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา 15)

3) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดยกเว้นบุคคลผู้มีหน้าที่รายงานให้ไม่ต้องมีหน้าที่รายงาน (ร่างมาตรา 16)

4) กำหนดกระบวนการตรวจสอบบัญชีทางการเงิน (Due Diligence) เพื่อกำหนดบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน (ร่างมาตรา 13 นิยามคำว่า "บัญชีทางการเงิน")

5) กำหนดรายละเอียดข้อมูลที่มีหน้าที่รายงานต้องส่งให้อธิบดีกรมสรรพากร (ร่างมาตรา 18)

6) กำหนดหน้าที่ในการเพิ่มหรือยกเลิกบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน กรณีปรากฏข้อเท็จจริงแก่ผู้มีหน้าที่รายงานว่ามีข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไป (ร่างมาตรา 19)

7) กำหนดหน้าที่ในการเก็บข้อมูลของผู้มีหน้าที่ รายงานเพื่อใช้ในการตรวจสอบภายหลัง (ร่างมาตรา 20)

8) กำหนดให้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากรในการออกคำสั่งให้บุคคลมาให้อัยการส่งคำชี้แจง หรือส่งบัญชีทางการเงิน เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ อันควรแก่เรื่องมาตรวจสอบได้ (ร่างมาตรา 22)

9) กำหนดให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานนั้น ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วน (ร่างมาตรา 23)

10) กำหนดให้กรณีที่ปรากฏแก่อธิบดีกรมสรรพากรว่า ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือบุคคลอื่นใด กระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงาน หรือผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือบุคคลอื่นดังกล่าวปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา 24)

3. อำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ (หมวด 3)

กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ และข้อมูลที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาให้แก่เจ้าพนักงานประเมินตามประมวลรัษฎากร หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม หรือตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา 25)

4. บทกำหนดโทษ (หมวด 4)

กำหนดโทษกรณีบุคคลใดที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีในการมาให้อัยการส่งคำชี้แจงเพื่อเป็นข้อมูลตามมาตรา 12 หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งการตามมาตรา 23 และมาตรา 24 รวมทั้งกรณีการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จตามมาตรา 12 มาตรา 17 และมาตรา 18 และการปฏิบัติตามมาตรา 20 ของผู้มีหน้าที่รายงาน

5. บทเฉพาะกาลกำหนดกระบวนการตรวจสอบบัญชีทางการเงิน (Due Diligence) สำหรับบัญชีทางการเงินที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อกำหนดบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน (ร่างมาตรา 32)

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การตราพระราชบัญญัตินี้เป็นการดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อผูกพันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินตามความตกลงระหว่าง

ประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร อันจะเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันการเล็งร้ายฎากร และเพื่อให้การจัดเก็บภาษีเกิดความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

สมาชิกฯ อภิปรายสนับสนุนและเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็นดังนี้ การส่งผ่านข้อมูลอัตโนมัติ มีนิยามความหมายอย่างไร ให้ทันที หรือว่าต้องเป็นข้อมูลประเภทใด แต่ไม่มีคำว่าเส้นทางการเงินกำหนดไว้ หากเป็นเช่นนี้จะดำเนินการเอาผิดกับผู้กระทำความผิดได้อย่างไร การจัดการเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลมีแนวทางอย่างไรบ้าง ซึ่งยังไม่มีรายละเอียดอย่างครอบคลุมในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ส่วนดุลยพินิจในการร้องขอข้อมูลขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของใคร เพื่อให้กฎหมายใช้ได้เป็นธรรม ความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความพร้อมมากน้อยเพียงใด ต้องมีการซักซ้อมทำความเข้าใจ และรายละเอียดทั้งหมดอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง ภาระในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงใครต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ควรระบุไว้ให้ชัดเจน นอกจากนี้เรื่องเหล่านี้ยังเป็นเรื่องส่วนบุคคล จำเป็นต้องระบุในกฎหมายหรือไม่ว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าตัวก่อนหรือไม่ และต้องให้เจ้าของข้อมูลหรือผู้ที่ถูกเรียกสอบสวนมีโอกาสให้ข้อมูลเพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพราะทุกคนคือผู้บริโภค รัฐต้องปกป้องดูแลผลประโยชน์ของคนในประเทศ ที่ถูกเรียกสอบตามกรอบความร่วมมือเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) และความตกลงฉบับดังกล่าว อีกทั้ง ยังต้องมีการป้องกันการละเมิดสิทธิเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ด้วย ที่ผ่านมามีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระทรวงการคลังดำเนินการเกี่ยวกับการส่งข้อมูลการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากรอย่างไร การเขียนกฎหมายต้องระบุให้ชัดเจน โดยที่เราไม่เสียเปรียบ การให้ข้อมูลและการขอข้อมูลต้องไม่มีฝ่ายใดได้เปรียบหรือเสียเปรียบ และต้องไม่มีผลกระทบต่อการลงทุนภายในประเทศ เช่น กลุ่ม Start Up หรือคนทั่วไปเปิดบริษัทในต่างประเทศ กรณีที่ไม่ได้ความร่วมมือจากประเทศคู่สัญญาจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร และมีกรอบเวลาในการพิจารณาในวาระที่ 2 และวาระที่ 3 ระยะเวลาเท่าใด ประเทศที่อยู่ในคู่สัญญาทั้งหมดมีกี่ประเทศ และมีประเทศใดบ้างที่มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ การถ่ายโอนข้อมูลไปต่างประเทศมี 2 วิธีคือ 1) มีการร้องขอ 2) กระบวนการส่งต่อข้อมูลแบบอัตโนมัติ คือการส่งโดยอัตโนมัติที่เป็นข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอยู่แล้ว แต่จะมีการรักษาความปลอดภัยในระดับใดในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน กระบวนการในการป้องกันข้อมูลต่าง ๆ การเก็บรักษาข้อมูลต่าง ๆ ประเทศไทยมีความพร้อม และมีกระบวนการการรองรับสิ่งเหล่านี้อย่างไร เพื่อปกป้องข้อมูลของประชาชน และข้อมูลที่จะถูกส่งมาจากต่างประเทศ กระบวนการส่งต่อข้อมูลแบบอัตโนมัติครอบคลุมอะไรบ้าง เพราะจะทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบต่อกัน และจะไม่เป็นคมดาบที่ทำร้ายและทำลายภาคเอกชนและประชาชนไทย รัฐต้องหาวิธีการปิดช่องโหว่เหล่านี้ เพื่อมิให้ประชาชนคนไทยเดือดร้อน

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตอบชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายใหม่ที่มีรายละเอียดด้านเทคนิคค่อนข้างเยอะ ตลอดระยะเวลา 3 - 4 ปีที่ผ่านมา กรมสรรพากรทำงานร่วมกับ OECD เป็นประจำ มีการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน สมาชิก OECD มีทั้งประเทศที่ร่ำรวย ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และประเทศยากจน เสียงของประเทศที่มีรายได้น้อยหรือประเทศยากจน มีสิทธิ์มีเสียงในการส่งความเห็นไว้ในกรณีการเจรจาในรอบต่าง ๆ ซึ่ง OECD ได้ขอรับไว้ สำหรับระยะเวลาการเจรจา ประเทศไทยได้นำเสนอข้อจำกัดในทางปฏิบัติไปแล้ว

ความร่วมมือด้านภาษีระหว่างประเทศ มี 3 กรอบ คือ 1) Transparency and Exchange Information 2) BEPS : Base Erosion and Profit Shifting และ 3) ความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและสหรัฐอเมริกา ทั้ง 3 กรอบ มีข้อเหมือนกันคือ การแลกเปลี่ยนข้อมูล มีกรอบระยะเวลาของการเริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งแบบอัตโนมัติและแบบที่ร้องขอ ข้อมูลตรงนี้จะต้องมีความชัดเจนว่ามีอะไรบ้างและมีเรื่องใดที่จะให้ได้หรือให้ไม่ได้ซึ่งเป็นสิทธิ์ของประเทศไทย ในส่วนของ FATCA หรือ Foreign Account Tax Compliance Act มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติเช่นเดียวกัน โดยตามแผนจะเริ่มประมาณปลายเดือนกันยายน 2566

ในอดีตมีเพียงกฎหมายเรื่อง Double Taxation เพียงเรื่องเดียว ซึ่งเป็นลักษณะที่เป็นความตกลงพหุภาคี การเจรจากับ OECD หรือข้อตกลงต่าง ๆ ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบระมัดระวังที่สุดเพื่อผลประโยชน์ต่างตอบแทน ในปัจจุบันมี 2 เรื่อง คือการจัดเก็บภาษีและข้อมูลทางการเงิน นอกเหนือจากการทำธุรกิจปกติหรือบางทีจะมีเรื่องของการทำธุรกิจแอบแฝง จึงจำเป็นต้องมีการป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงการหลบเลี่ยงการเสียภาษีระหว่างประเทศ อีกประการหนึ่งก็คือเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับประเทศเล็ก ๆ เช่นกรณีของ BEPS บริษัทเล็ก ๆ ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับดิจิทัล รายได้จากประเทศไทยจะต้องมีการพิจารณาอัตราภาษีขั้นต่ำ นำผลกำไรแบ่งให้กับประเทศที่ตัวเองมีรายได้อยู่ โดยจะพิจารณาอย่างละเอียดและรอบคอบ ทั้งนี้ ขอรับข้อสังเกตและเทคนิคในด้านต่าง ๆ จากสมาชิกฯ ทุกท่านไว้ และจะให้กรมสรรพากรดูรายละเอียดอีกครั้ง ก่อนจะส่งข้อมูลเพิ่มเติมให้กับสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

นายลวรณ แสงสนิท อธิบดีกรมสรรพากร ตอบชี้แจงว่า ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายสำคัญที่จะยกระดับความโปร่งใสทางการจัดเก็บภาษีของประเทศไทยและของโลก โดยก่อนที่จะมีกฎหมายฉบับนี้ สามารถการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้เฉพาะภาษีซ้อน ซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกและดำเนินการมานานหลายสิบปี แต่วันนี้กติกาของโลกกำลังจะเปลี่ยนแปลงไปเพื่อยกระดับความโปร่งใส การแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีซ้อนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอแล้วในปัจจุบัน แต่ควรแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการบริหารจัดการเก็บภาษีอื่น ๆ เพิ่มเติม ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษี คือ บัญชีทางการเงิน ส่วนเรื่องกรอบระยะเวลานั้น ในภาคีความตกลงเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2561 - 2562 และมีการดำเนินการ 2 ส่วน คือ 1. การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านภาษี ต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติเพื่อแก้ไขประมวลรัษฎากร ซึ่งในเวลาดำเนินการค่อนข้างนานเนื่องจากการแก้ไขพระราชบัญญัติมีขั้นตอนค่อนข้างมาก 2. การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ไม่ใช่ภาษี ซึ่งก็คือร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยเริ่มต้นหารือกันตั้งแต่ปี 2564 แต่ขั้นตอนการออกกฎหมายมีข้อกำหนดที่ค่อนข้างซับซ้อนทำให้ไม่สามารถเร่งรัดให้เร็วกว่านี้ได้ ประกอบกับกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายใหม่จึงต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ

มากที่สุด ส่วนประเด็นข้อมูลที่ร้องขอเป็นข้อมูลที่ขอมาเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยมีการกำหนดว่าสามารถให้ข้อมูลเรื่องใดได้บ้าง และเมื่อขอมาแล้วเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะเป็นผู้พิจารณาว่าตรงกับหลักเกณฑ์หรือไม่ และจะให้หรือไม่ให้ก็ได้ เป็นอำนาจของประเทศไทย ส่วนข้อมูลที่ไม่ได้ร้องขอ หรือข้อมูลแบบอัตโนมัติ นั้น มีหน้าที่ส่งข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม เข้าระบบองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) บนมาตรฐานระดับสูง และเริ่มทดสอบว่าการส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบมีความปลอดภัยมากเพียงใด โดยเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เท่าเทียมกัน สำหรับสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นเรื่องของอนาคต หากประเทศสมาชิกตกลงร่วมกันก็สามารถดำเนินการได้ในอนาคต นอกจากนี้ประเด็นอื่น ๆ ที่สมาชิกฯ เสนอมานั้น ขอรับนำไปพิจารณาในชั้นกรรมาธิการต่อไป

ที่ประชุมมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศ เกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. ด้วยคะแนน 336 เสียง และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน 25 คน กำหนดระยะเวลาการแปรญัตติ 7 วัน

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

4.1 ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. พิจารณาเสร็จแล้ว (พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 2 พฤศจิกายน 2565)

มาตรา 4

มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการแก้ไข ด้วยคะแนน 285 เสียง และเห็นชอบตามคณะกรรมการเสียงส่วนใหญ่ ด้วยคะแนน 272 เสียง

มาตรา 4/1

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

และผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติ

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น ดังนี้ มาตรการนี้เป็นการป้องกันการเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น จึงไม่ควรเกิดขึ้นในขณะที่มีเวลาเหลือในการทำงานเพียง 6 เดือน และช่วงระยะเวลา 6 เดือน นับจากมีการเลือกตั้ง เพื่อลดอำนาจผู้กำกับดูแลสมาชิกสภาท้องถิ่น และกำหนดเกณฑ์ในการสอบสวนความผิด ด้วยการตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อเป็นหลักประกันให้กับผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ในการทำหน้าที่ให้อำนาจประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

กรรมาธิการ ตอบชี้แจงว่า ประเด็นนี้มีการพูดคุยในคณะกรรมการแล้ว และขอยืนยันความเห็นตามคณะกรรมการเสียงข้างมาก

กรรมาธิการที่ขอสงวนความเห็นไม่ติดใจ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นมาใหม่ ด้วยคะแนน 219 เสียง

มาตรา 5**มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

กรรมวิธีการขอสงวนความเห็น ดังนี้ ควรคงไว้ตามร่างเดิม คือ มีทั้งมาตรา 9 และมาตรา 13 เนื่องจากการกำกับดูแลในปัจจุบันให้อำนาจแก่ผู้กำกับดูแลมากเกินไป โดยไม่มีหลักการที่เพียงพอในการกำกับดูแล ไม่ได้มาตรฐาน และไม่มีกรรมการภายนอก จึงควรคงไว้ตามเดิมตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอมา จะทำให้กฎหมายมีความสมบูรณ์และป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต

กรรมวิธีการ ตอบชี้แจงว่า กรรมวิธีการได้มีการพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อกระบวนการในการเข้าซื้อเพื่อถอดถอนตามร่างพระราชบัญญัตินี้ แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีจะกำหนดเรื่องการเข้าซื้อเป็นมาตราหลัก คือ มาตรา 6 โดยหากการสอบสวนแล้วพบว่ามีความผิด ผลของการเข้าซื้อจะทำให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง คณะกรรมการได้พิจารณาหลายรอบด้วยเหตุและผล ข้อดี ข้อเสีย ในท้ายที่สุดกรรมการมีข้อสรุปร่วมกันว่า เมื่อรัฐธรรมนูญได้กำหนดเรื่องการเข้าซื้อถอดถอน และมีมาตรา 6 (1) กำหนดเรื่องนี้อยู่แล้ว กรณีการเข้าซื้อเพื่อให้มีการสอบสวนก่อน ในส่วนของการสอบสวนมีกำหนดอยู่แล้วในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้กำกับดูแลอยู่แล้ว จึงไม่ควรมีการกำหนดให้เกิดความซ้ำซ้อนอีก และอาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ดังนั้น คณะกรรมการเสียงข้างมากจึงเห็นควรว่า ให้ตัดมาตรา 6 (2) ออก ซึ่งเป็นเรื่องการเข้าซื้อเพื่อให้พ้นจากตำแหน่งออก และการปรับเนื้อหาทั้งหมดเพื่อให้สอดคล้องกันทั้งฉบับ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการแก้ไข ด้วยคะแนน 260 เสียง

มาตรา 6**คณะกรรมการตัดออก**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

กรรมวิธีการขอสงวนความเห็น ดังนี้ มาตรานี้เป็นหัวใจสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ 6 (1) การเข้าซื้อเสนอถอดถอนตามรัฐธรรมนูญ ส่วน 6 (2) เป็นการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิด เรื่องอำนาจที่มากเกินไปของผู้กำกับดูแล และประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลสมาชิกสภาท้องถิ่น จึงได้เขียนมาตรา 6 (2) เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเป็นการกระจายอำนาจให้กับประชาชนเพื่อมากำกับดูแลกฎหมายท้องถิ่น ลดอำนาจรัฐเพิ่มอำนาจประชาชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และมีอำนาจในการกำกับดูแลท้องถิ่น

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็นดังนี้ การพิจารณา มาตรา 6 จะส่งผลต่อมาตรา 17 และ 17/1 ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกท้องถิ่นมีหน้าที่แตกต่างกัน ที่มาของผู้บริหาร และสมาชิกแตกต่างกัน การตัดออกไปจะมีผลกระทบหรือไม่ ไม่กระทบต่ออำนาจประชาชนในการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นใช่หรือไม่

กรรมวิธีการตอบชี้แจงว่า กรรมวิธีการเสียงข้างมากพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และรอบด้านจากการรับฟังผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นหลายระดับ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากทุกภูมิภาค และมีการประมวลผลพิจารณากันหลายรอบจนตกผลึกว่า มาตรา 6 ต้องมีความชัดเจน เรื่อง การเข้าซื้อเพื่อสอบสวนก่อนถอดถอน และการเข้าซื้อเพื่อถอดถอน โดยกรรมวิธีการเห็นว่าควรมีการเข้าซื้อสอบสวนและ

ถอดถอนเพียงหลักการเดียว ซึ่งเป็นความชอบธรรมสูงสุด การเข้าชื่อถอดถอนไม่จำเป็นต้องมีกระบวนการเข้าชื่อเพื่อให้สอบสวนเพื่อถอดถอนอีก และการสอบสวนเพื่อถอดถอนนั้น ปรากฏชัดเจนอยู่ในกฎหมายการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท มีขั้นตอนกระบวนการชัดเจนอยู่แล้ว ดังนั้น กรรมาธิการเสียงข้างมากเห็นชอบให้ตั้งข้อสังเกตในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาทบทวนกฎเกณฑ์การสอบสวนระเบียบการเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้ชัดเจน สอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้กระบวนการสอบสวนอยู่ในส่วนของกฎหมายในการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว จึงขอยืนยันตัดมาตรา 6 ออก เพราะหลักการนั้นปรากฏชัดเจนอยู่ในมาตรา 7 เรียบร้อยแล้ว

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการตัดออกทั้งมาตรา ด้วยคะแนน 225 เสียง

มาตรา 7

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

คณะกรรมการชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น ดังนี้ กฎหมายฉบับนี้ควรให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเพื่อขอถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นได้เมื่อปฏิบัติไม่เหมาะสม และกฎหมายฉบับนี้เป็นของประชาชนต้องให้อำนาจกับประชาชน และไม่ควรเพิ่มอำนาจสอบสวนแก่ผู้กำกับดูแลจนมากเกินไป กระบวนการลงคะแนนโดยลับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญจึงไม่ควรตัดออก เพราะจะลดความขัดแย้ง ลดความแตกแยกในสังคมและครอบครัวได้ การลงคะแนนลับเป็นกระบวนการป้องกันการทุจริตในการซื้อเสียงการถอดถอนได้ การเปิดเผยชื่อจะทำให้ง่ายต่อการทุจริตและไม่มีประเทศไหนเปิดเผยรายชื่อประชาชนที่มาลงคะแนน จึงควรคงเรื่องการลงคะแนนลับไว้ หากตัดออกจะยิ่งสร้างความวุ่นวายในท้องถิ่น นอกจากนี้ มาตรานี้ยังเป็นหัวใจของกฎหมายฉบับนี้ เพราะการกำหนดจำนวนรายชื่อประชาชนในการเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น จำนวนเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ถ้าเป็นเขตเลือกตั้งที่มีจำนวนประชากรเยอะจะต้องใช้จำนวนรายชื่อในการถอดถอนน้อยลงทำให้เกิดการลักลั่น ควรกลับไปใช้ร่างที่คณะรัฐมนตรีเสนอมา และใช้เสียงเกินกึ่งหนึ่งในการถอดถอน ผู้ที่ถูกถอดถอนยังมีโอกาสกลับเข้ามารับเลือกตั้งได้อีก เนื่องจากการใช้อำนาจจากผู้กำกับดูแลในการถอดถอนจะถูกตัดสิทธิ์ทางการเมือง กรรมาธิการต้องตัดสินใจว่าจะใช้จำนวนเท่าใด

กรรมาธิการขอแปรญัตติ ดังนี้ ในกรณีที่สามารถเข้าข่ายถอดถอนได้ การเข้าชื่อถอดถอนต้องเป็นไปตามหลักสากลคือเป็นการลงคะแนนลับ และเป็นอันตรายต่อระบบการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งสามารถสร้างความแตกแยกภายในท้องถิ่นได้ จำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

สมาชิกฯ อภิปราย ดังนี้ มาตรานี้เป็นภาระให้อำนาจกับประชาชนในการถอดถอนสมาชิกบริหารท้องถิ่นที่ปฏิบัติตัวไม่เหมาะสม หรือกระทำผิดก่อนครบวาระ การให้อำนาจประชาชนในการตรวจสอบกำกับดูแล และควรเป็นไปโดยลับ การเปิดเผยรายชื่อจะทำให้ประชาชนที่ต้องการใช้สิทธิ์เกิดความหวาดกลัวและหวาดระแวง ประชาชนไม่สามารถใช้สิทธิ์ได้อย่างเสรี ไม่ควรเปิดเผยรายชื่อของประชาชนในการเข้าชื่อถอดถอน จะทำให้เกิดอันตรายต่อประชาชน สร้างความขัดแย้งในสังคม ครอบครัว ชุมชน การลงชื่อลับจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการปกป้องประชาชน ป้องกันการทุจริตในการซื้อเสียง การทำให้ท้องถิ่นเข้มแข็งต้องให้อำนาจท้องถิ่นในการปกครองตัวเอง ต้องมี

ระบบตรวจสอบที่ดีที่สุดคือพี่น้องประชาชน สามารถถอดถอนผู้นำที่ไร้ความสามารถได้โดยไม่ต้องครบวาระ จึงควรมีการเข้าชื่อถอดถอนได้ตามความเหมาะสมด้วยการเข้าชื่อโดยการลับและเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด การแก้ไขของคณะกรรมการธิการเป็นการแก้ไขที่เกินกว่าหลักการและไม่ก่อให้เกิดความยุติธรรม ท้องถิ่นขนาดแตกต่างกันแต่ใช้จำนวนผู้เข้าชื่อ คือ 1. 2 ใน 3 2. กิ่งหนึ่ง และ 3. 1 ใน 5 นั้น การกำหนดตัวเลขเช่นนี้ใช้หลักสถิติอะไรในการคำนวณ เพราะไม่ได้มาตรฐาน พื้นที่ขนาดแตกต่างกันแต่ใช้จำนวนเดียวกัน เช่นนี้จะทำให้เกิดความยุติธรรมได้อย่างไร และการระบุให้ใช้จำนวนผู้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งย่อมจะทำให้เกิดปัญหาและความขัดแย้งอย่างมหาศาล ส่งผลให้กระบวนการถอดถอนสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปได้ไม่ได้เลย คณะกรรมการตีความเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญตามใจผู้ร่างโดยไม่คำนึงถึงหลักการประชาธิปไตย การเขียนเพียงแค่ว่าการลงชื่อถอดถอนให้ได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ก็สามารถถอดถอนได้แล้ว แต่ในทางปฏิบัติเป็นไปได้ไม่ได้เลย ด้วยเงื่อนไขของจำนวนที่ระบุว่าจะต้องมากกว่าคะแนนที่เคยได้รับเลือกตั้ง และผู้ที่ลงชื่อถอดถอนต้องถูกประกาศเปิดเผยชื่อ จะทำให้การถอดถอนเป็นไปได้ไม่ได้ อีกทั้งยังเป็นการปิดทางกฎหมายการถอดถอน นอกจากนี้ การกำหนดตัวเลขโดยใช้จำนวนผู้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นเกณฑ์นั้น มีเหตุผลอย่างไร เพราะจะทำให้เกิดการแปรผันในแต่ละเขต กฎหมายต้องมีความรัดกุมเพื่อให้พี่น้องประชาชนได้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบท้องถิ่นอย่างถูกต้องและเป็นธรรม ไม่ใช่เพื่อการกลั่นแกล้งทางเมือง เกิดการคุกคามฝ่ายตรงข้าม การเปิดเผยรายชื่อของผู้เข้าชื่อถอดถอนจะเป็นการทำลายการเติบโตของท้องถิ่น

กรรมการฯ ตอบชี้แจงดังนี้ มาตรา 7 ต้องมีการกระทำความผิด จึงจะละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหาย นอกจากนี้ ร่างของคณะรัฐมนตรียังไม่ได้ระบุประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความหลากหลาย ตลอดจนจำนวนประชากร และระบุเพียงว่าเมื่อเข้าเหตุแห่งการถอดถอน ให้เข้าชื่อจำนวนกิ่งหนึ่ง ประชากรทั้งหมดเพื่อถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการฯ จึงพิจารณาจากประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแต่ละประเภทมีเขตเลือกตั้งแตกต่างกัน ฐานแห่งความชอบธรรมคือ จำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง โดยเขตขนาดเล็กใช้ฐานการเข้าชื่อ 2 ใน 3 และต้องไม่น้อยกว่าคะแนนเสียงที่ได้รับเลือกตั้ง เขตที่มีผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเกิน 50,000 คน ให้ใช้จำนวนผู้เข้าชื่อเกินกิ่งหนึ่ง คือ มาจากร่างที่คณะรัฐมนตรีเสนอมา และจำนวนดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าคะแนนเสียงที่ได้รับการเลือกตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเกิน 100,000 คนขึ้นไป ใช้จำนวนกิ่งหนึ่ง เพราะเป็นจำนวนที่มาก เช่น กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ใน 5 หรือร้อยละ 20 เป็นจุดที่เหมาะสม แต่จำนวนดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าคะแนนที่เคยได้รับมาในการเลือกตั้ง กฎเกณฑ์ดังกล่าวนำมาจากร่างของคณะรัฐมนตรีและกฎหมายปี 2542 และฐานคิดบนความชอบธรรมต่อบุคคลที่เข้าสู่ตำแหน่งและที่จะถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง ที่สำคัญที่สุดคือ คำนึงถึงเขตเลือกตั้งสัมพันธ์กับผู้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งประกอบการพิจารณา ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นการพิจารณา ร่างกฎหมายที่มีความยุ่งยากและมีความสลับซับซ้อนพอสมควร เนื่องจากข้อเท็จจริงบนพื้นฐานที่แตกต่างกันจำนวนมาก จึงมีความเห็นที่หลากหลาย คณะกรรมการฯ เสียซึ่งมากพยายามปรับไปสู่จุดที่สมดุลและเหมาะสมที่สุดเท่าที่พึงกระทำได้ ปิดช่องว่างอยู่ในบทตอนท้ายเรื่องการนับจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง การนับจำนวนผู้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งในวาระท้ายบทเฉพาะกาล มาตราที่ 23 โดยใช้ประกาศของกระทรวงมหาดไทยเพื่อปิดช่องโหว่ที่มีอยู่ และขอยืนยันตามที่ได้เสนอมา

การตัดออกประเด็นการเข้าชื่อเพื่อสอบสวนออก เพราะมีความขัดแย้งในที่ประชุมมากมาย และเป็นเรื่องที่จะทำให้ประชาชนเกิดความขัดแย้งมากขึ้น ส่วนหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าควรเข้าชื่อถอดถอน จำนวนเท่าใดนั้น ควรเป็นการลงคะแนนลับ การเปิดเผยจะสร้างความไม่ปลอดภัยให้กับประชาชน ทั้งนี้ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความแตกต่างและหลากหลายทั้งในเรื่องพื้นที่ จำนวนประชากร งบประมาณ และผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง จึงควรแบ่งสัดส่วนออกเป็น 3 ระดับ ตามที่ได้เสนอไว้ ส่วนวิธีการคำนวณว่าต้องใช้เสียงจำนวนเท่าไหร่นั้น อาศัยจำนวนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งมากำหนดในขั้นแรกก่อน และใช้จำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเขต มาเป็นตัวคำนวณว่าจะใช้จำนวน 2 ใน 3 หรือ 1 ใน 2 หรือ 1 ใน 5 เพื่อที่จะได้จำนวนว่า ในแต่ละเขตเลือกตั้งตาม ขนาดที่กำหนดจะต้องใช้จำนวนเท่าไร ทั้งนี้ ยังคงไว้ตามหลักการในมาตรา 254 ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากมี การกำหนดว่าผู้มีสิทธิเข้าชื่อถอดถอน หมายถึง ต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่ได้หมายความว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคน ในประเทศจะสามารถเข้าชื่อเพื่อถอดถอนได้

มาตรา 5 เป็นการกำหนดคำว่า เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่สมาชิกสภา ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้รับเลือกตั้งในวันที่ยื่นหนังสือแสดงเจตนาตามมาตรา 9 ในวันที่มีหนังสือแสดงเจตนา ถอดถอนต้องไม่อยู่ในระหว่างเป็นผู้ต้องห้ามในการใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นไปตามมาตรา 39 ของกฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่น หรือต้องไม่ถูกจำกัดสิทธิในการเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น เนื่องจากกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่นมีการกำหนดในมาตรา 42 (3) ว่า ผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือไม่แจ้งเหตุที่ไม่ไปใช้สิทธิ หรือแจ้งเหตุ ที่ไม่ใช่เหตุอันสมควร ผู้นั้นจะถูกจำกัดสิทธิต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ให้การเข้าชื่อเป็นไปอย่างเป็นธรรม และเป็นไปตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด และต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตที่จะทำการถอดถอนและไม่ถูกต้องห้าม ตามกฎหมาย ไม่มีส่วนใดที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ในส่วนของการใช้คำว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิเข้าชื่อแต่อย่างใด

เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเสร็จสิ้นแล้ว และคณะกรรมการตอบชี้แจงเป็นเวลาอันสมควรแล้ว ประธานฯ ขอให้ดำเนินการลงมติในมาตรา 7 ไปพิจารณาในการประชุมคราวถัดไป จากนั้น ประธานฯ สั่งปิด การประชุมเวลา 19.02 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 19.02 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร